

Zkušenosti orgánů Státní bezpečnosti BLR při odvracení
a maření ideologické podvratné činnosti nepřitele

(z vystoupení delegace BLR)

Vážený soudruhu BENKEJI!

Vážený soudruhu KAPASI!

Draží maďarští přátelé!

Dovoľte mi jménem vedení a kolegia ministerstva vnitra BLR, osobně soudruha ministra D. STOJANOVA předat vám srdečné, bojové čekistické pozdravy, upřímně poděkovat jménem bulharské delegace za vřelé přijetí, za dobré podmínky, které jste vytvořili pro všechny nás - účastníky tohoto odpovědného zasedání. Svolání této konference je potvrzením našeho úsilí jít po boku usnesení a činy našich stran, jejich ústředních výborů, jejich prvních tajemníků.

Dovoľte mi také vřele, bratrsky pozdravit zástupce bratrských orgánů státní bezpečnosti, členy delegací a jejich vedoucí a popřát jim hodně plodné práce.

Soudruzii

Uběhly tři roky po schůzce zástupců našich ministerstev v Havaně. Za toto období v operativní situaci proběhly značné změny.

Po poradě v Helsinkách, která byla vrcholem mírové politiky, prováděné Sovětským svazem a bratrskými socialistickými zeměmi, zesílil proces zmírňování napětí v Evropě a jiných částech světa.

Avšak nepřítelům míru tyto kladné tendence se nelíbí, dělají všechno možné proto, aby tento proces zastavili a mír vrátili k dobám "studené války" a k horečnému zbrojení. Všechno se snaží získat bázi ve sféře ideologického boje s tím cílem, aby našli spojence mezi některými vrstvami obyvatelstva v našich zemích. Na druhé straně se snaží diskreditovat reálný socialismus a naši současnost v očích svého lidu. Pro tyto cíle imperialistické rozvědčné a propagandistické centra vynakládají ohromné materiální prostředky, mobilizují velké lidské síly a technické prostředky, nezastávají se před jakýmkoliv provokacemi, falsifikacemi a podvody.

Prováděná totální a zkoordinovaná podvratná činnost nepřítelů proti našim zemím zvláště zřetelně se projevuje v předvečer bělehradské schůzky a 60. jubilejního výročí první ve světě Velké říjnové socialistické revoluce.

Vážnou pobídkou pro aktivizaci podvratné činnosti nepřítelů proti našim zemím v poslední době byla linie ke zostření mezinárodních vztahů a ke vměšování do našich vnitřních záležitostí, kterou zaujal nový americký prezident

CARTER se svou administrací. CARTER a jeho okolí, kteří vyjádřili zájmy nejreakčnějších kruhů a vojensko-průmyslového komplexu USA, se snaží zvýšit vojenské rozpočty Pentagonu a svých spojenců z NATO, odmítat dohody a smlouvy, kterých bylo dosaženo mezi SSSR a USA s cílem jednostranných výhod v oblasti jaderného a konvenčního zbrojení. Ve sféře ideologické diverze hrubě spekulují s tzv. otázkou "lidských práv" v socialistických zemích, kterou staví na úroveň státní politiky a dělají pokusy vměšování se do našich vnitřních záležitostí. Za tímto cílem využívají svou diplomatickou mašinérii, dále financované jimi a jejich spojenci v NATO podvrtná centra, tisk, rozhlas, televizi, různé výbory, společnosti a emigrantské organizace. Svým "pláčem" nad lidskými právy v socialistických zemích se všemožně pokoušejí inspirovat u nás "disidentské hnutí" a skupiny s propečetem, aby přerostly v ilegální opozici a aby vznikly nelegální organizace. Kromě toho podle slov prezidenta CARTERA tímto způsobem hodlá obnovit narušenou autoritu USA po "Watergateském případě" a po porážce USA ve Vietnamu.

Není pochyb o tom, že stejně jako dosud i tato běžná snaha americké a mezinárodní reakce uskutečnit ideologický pochod proti Sovětskému svazu a našim zemím skončí plným neúspěchem. "Disidentské hnutí", legální a nelegální opoziční organizace a skupiny v našich zemích nemají žádné reálné báze a žádnou ani blízkou ani vzdálenou perspektivu. Toto bídí i někteří střízlivější spojenci USA. Nelze však pochybovat o tom, že pod vedením našich stran musíme odvést nemalou práci k tomu, abychom zmařili plány nepřitele, jeho pokusy přejít k útoku na ideologické frontě. Tímto způsobem umožníme urychlení procesu zmírňování mezinárodního napětí.

První ledovou sprchou pro vystřízlivění byla pro novou americkou administraci návštěva Cyrus Vance v Moskvě, kde

dostal lekci v tom, že takovým způsobem nelze hovořit se Sovětským svazem a že dva nejsilnější státy světa mohou vést seriózní jednání pouze na základě plné rovnoprávnosti, nevměšování se do vnitřních záležitostí navzájem a dodržování již dosažených dohod.

BLR je stálým objektem aktivní ideologické podvratné činnosti nepřitele. Jelikož téma této přednášky má za cíl vyměnit si zkušenosti z boje s ideologickou diverzí, nebudu se podrobně zastavovat u činnosti protivníka z venčí. Tato činnost je stejná ve vztahu ke všem bratrským socialistickým zemím. Mají zde stejnou strategii, taktiku, stejné kanály, způsoby a úskoky. Chci zdůraznit pouze některé zvláštnosti činnosti nepřitele přímo proti naší zemi.

Jedním z hlavních kanálů podvratné ideologické činnosti v BLR jsou zastupitelské úřady NATO. V tomto směru aktivní činnost vyvíjejí jak velvyslanci, tak i pracovníci konzulátů a kulturních oddělení. Snaží se navazovat kontakty s bulharskými občany, které by mohli ovlivňovat, přijímají od našich občanů, kteří navštěvují jejich ZÚ, materiály pomlouvačného charakteru a posílají je diplomatickou poštou do svých center.

Na pravidelných schůzkách velvyslanci členských zemí NATO projednávají situaci na ideologické a kulturní frontě u nás a vyměňují si vzájemně informace.

Na svém vlastním území, i na území třetích zemí nepřítel provádí dobře organizovanou a velmi aktivní činnost mezi bulharskými vědeckými a kulturními pracovníky, kteří krátkodobě navštěvují kapitalistické země, přitom je třeba vidět,

že každoročně do zahraničí vyjíždí čtyři až pět tisíc bulharských občanů.

Velmi se zvýšil počet verbovek, přičemž velká část pokusů zaverbovat naše občany byla podniknuta americkou rozvědkou. Nejvyšší aktivitu americké zpravodajské služby projevují v Belgii, Turecku, Itálii, NSR, Jugoslávii, Francii, Dánsku, Rakousku a v některých rozvojových zemích. Nejčastěji využívají záminky vědecké a kulturní výměny v rámci americké organizace "IREX", dále fond "Alexander von Humboldt", institut "Götheho", společnost pro akademickou výměnu DAAD v NSR, mezinárodní středisko stážistů ve Francii, institut "Velká Británie - východní Evropa" a jiné.

Nepřítel zaměřuje velké úsilí na to, aby získal na své straně negativně zaměřené socialistu osobnosti, které mají autoritu, formoval prozápadně zaměřené skupiny, které by za pomoci ze zahraničí vyvíjely rozkladný vliv na inteligenci, zaměřovaly by ji proti straně a lidu, diskreditovaly socialistické zřízení.

Když se nepříteli u nás nepodařilo získat vhodné "disidenty", přistoupil k hrubé falsifikaci. Rakouský list "Die Presse" s odvoláním na poznatky od bulharského emigranta TABAKOVA, který žije ve Vídni a je členem vedení IV. internacionály, uveřejnil sdělení o tom, že orgány Státní bezpečnosti BLR vyalechly jako "disidenty" 40 intelektuálů a z nich bylo zadrženo 15 osob, mimo jiné 4 - 5 spisovatelů a tvářících pracovníků. A ještě : v BLR je prý 28.000 politických vězňů.

Bulharská inteligence vcelku stojí na správných stranických pozicích a aktivně bojuje za uskutečňování programu KSB. Avšak je také nevelká skupina osob, které můžeme ozna-

čít za potenciální disidenty. Jednotliví činitelé kultury a vědci pomlouvají socialistické zřízení v BLR, popírají řídicí úlohu strany v oblasti vědy, umění a kultury, odmítají socialistický realismus, přehlížejí třídně - stranická kritéria při hodnocení kulturních hodnot, šíří pomlouvačná tvrzení o tom, že prý byli zbaveni tvůrčí "svobody". Existuje několik méně početných skupin z řad spisovatelů, novinářů, malířů, ambiciozních osob, osob, kterým bylo ublíženo, nebo které jsou nedostatečně oceněny a jiných, které byly za účelem získání specializace nebo z jiných důvodů na Západě. Tyto osoby popularizují modernistické, abstraktní, "intelektuální" umění a ve své tvorbě podléhají západním vzorům. Některé tyto osoby udržují kontakty se západními diplomaty, snaží se dostat na služební cesty, pohostinská vystoupení na Západ nebo tam uveřejňovat svá "díla". Nedávno dvě z těchto osob oznámily, že se nevrátí do vlasti. Satirik Radoj Ralin a karikaturista Boris Dimovski, kteří dříve dostali výtku za úchytky od stranické linie na úseku literatury a umění, uveřejnili v listu "Lidová mládež" materiál s dvousmyslnými tvrzeními o charakteru vztahu státních institucí k mládeži. Článek brzy získal aktuálnost a jednotlivé nepřátelsky zaměřené osoby článek rozmnožovaly a rozšiřovaly.

Nepřítel zesiluje ideologický a psychologický tlak na bulharskou mládež, v první řadě na studenty, snaží se jim namlouvat, že je nutné vytvářet samostatné, nezávislé na straně mládežnické organizace, pokouší se zasévat v nich apolitičnost, spotřebitelské vztahy a obdiv k Západu.

Velká většina naší mládeže stojí na marxisticko-leninských pozicích, je věrná politice strany a s elánem věnuje své síly věci budování rozvinuté socialistické společnosti v naší zemi.

Dále jsou aktivně využíváni aspiranti a stážíisté z USA, NSR, Itálie, Francie, Velké Británie, Japonska. Tito aspiranti a stážíisté přímo na místě, jak vizuálně tak z materiálů, zjišťují situaci mezi jednotlivými vrstvami naší společnosti, zejména mezi mládeží, shromažďují vědecké, ekonomické a jiné tajné informace. Zvláštní zájem projevují o náš vztah k SSSR, o účast BLR v RVHP, k historii a politice BZNS (bulharský zemědělský lidový svaz), o národnostní otázku na Balkáně, o ekonomický rozvoj naší země atd. Někteří stážíisté a aspiranti navazují nekontrolovatelné kontakty s intelektuály, provádějí jejich ideologické zpracování.

Máme u nás problémy, které souvisejí s nacionalisticky založenými a náboženským fanatismem ovlivňovanými bulharskými občany tureckého původu. Turecké a jeho rozvědná a propagandistická centra provádějí aktivní práci mezi tímto obyvatelstvem (7 - 8% obyvatel země), s tím aby udrželi část z nich pod svým vlivem a mohli je využívat jako "pátou kolonu" v naší zemi, pokoušejí se vytvořit agenturu a vytvářet nacionalistické ilegální organizace a skupiny.

Jugoslávské stranické a státní vedení se dlouho pokouší získat u nás politický vliv. Poněvadž se jim nedaří dosahovat žádných výsledků v tomto směru, provádějí aktivní a nepřetržitou pomlouvačnou kampaň proti BLR, spekulují s naší historií, zejména s tzv. makedonskou otázkou, což nakonec vede k územním požadavkům ve směru k ryze bulharskému Pirinskému kraji.

Při provádění špionážní, nacionalistické a revizionistické činnosti proti naší zemi, jugoslávské vedení využívá všechny kanály, mimo jiné i velvyslanectví SFRJ a zastupitelství (několik desítek) jugoslávských firem v Sofii a jinde.

Čínské velvyslanectví rovněž se pokouší provádět aktivní činnost proti BLR. Hlavní úsilí Číňanů je zaměřeno na to, aby nás odpoutali od Sovětského svazu. Zcela neopodstatněně rozšiřují pomlvy na adresu našich bratřekých vztahů na všech úsecích života, pokoušejí se uplatňovat protisovětskou politiku na Balkáně, přičemž se opírají o Albánii a zahrávají si s některými jinými balkánskými státy.

S pravoslavnou církví, která je u nás hlavní církví, zvláštních problémů nemáme. Některé pokusy jsou včas neutralizovány.

Západní náboženská centra a sekty, Vatikán, Světová rada církví, Slovanská náboženská mise, Mise pro evangelizaci komunistických zemí, podzemní evangelismus a jiné, ostře aktivizovali ideologickou diverzi po linii církví. Reakční klerikální kruhy se snaží zkompromitovat BLR tím, že tvrdí, že v zemi jsou popírána demokratická práva občanů a že je potlačován náboženský život. Shromažďují "fakta" o narušování náboženských svobod v BLR, soustavně se pokoušejí rozšiřovat v BLR náboženskou literaturu a to ve značném množství. Podporují aktivní styky s duchovními tím, že jim poskytují materiální pomoc, snaží se na našem území vytvářet svoji "tiskovou základnu".

V podmínkách mezinárodního zmirňování nepřátelská emigrace pod vedením a za materiální podpory rozvědných orgánů imperialistických států aktivizuje podvratnou činnost proti BLR. Jsou zaznamenány její pokusy sjednocovat jednotlivé skupiny a zesilovat tiskovou a jinou protibulharskou propagandistickou činnost, dále využití pro podvratné cíle území jedné socialistické země proti jiné.

Zesiluje tendence ke sjednocení na nacionalistických základech různých skupin a organizací nepřátelské emigrace a ke koordinaci jejich činnosti proti socialistickým zemím.

V některých emigrantských skupinách se začalo hovořit o provádění teroristických akcí proti bulharským diplomatům, zesílilo zpracovávání v nepřátelském duchu našich občanů, kteří vyjíždějí do zahraničí, zas byly zaznamenány pokusy přemluvit je k emigraci a pod. Zabývají se dále shromažďováním informací různého charakteru. V Bělehradě byla vytvořena speciální kancelář, připravuje se vyzva jménem nespokojených zemí, která bude uveřejněna v emigrantském tisku. Tvoří se aktivní skupina z řad emigrantů - intelektuálů (Georgij MARKOV - bývalý člen Svazu bulharských spisovatelů, Petr SEMERDŽIEV - vyloučen z OKS, agent - provokatér policie DIMITR INKEV - spisovatel a jiní), kteří pracují v rozhlasových stanicích "Svobodná Evropa", "Deutsche Welle", BBC a provádějí nenávistnou protibulharskou propagaci. Kontrarevoluční elementy v zemi nemají sociální a politickou základnu. Část z nich nadále žije s iluzemi o restauraci kapitalismu za vnější pomoci. Pokoušejí se udržet a semknout své síly. Jejich nynější taktika spočívá v tom, že se chtějí vydávat za organizovanou sílu, avšak nebudují nelegální organizace, které by podléhaly zákroku zákona. Jejich podvratná činnost směřuje k protistátní agitaci a propagandě, šíření pomluv ve věci "narušování práv a svobod občanů" v BLR a jiných socialistických zemích. Jsou zjišťovány častější případy zhotovování materiálu pomlouvačného a protisocialistického obsahu, které jsou určeny pro šíření v zahraničí.

Jsou zjištěny pokusy šířit anonymní dokumenty programového charakteru, ve kterých z revizionistických pozic se

nabádá k organizovanému boji proti BKS a lidové vlasti.

Soudruzii! Jak je známo, orgány Státní bezpečnosti jsou nejtěsněji spojeny se stranou. Jejich vyšším principem v jejich činnosti je co nejvíce spolupůsobit na uplatňování do života politiky Bulharské komunistické strany a jejího úv ve všech sférách života. Tyto principy se v plné míře týkají všech podřízených útvarů Státní bezpečnosti, kterým je svěřen úkol vést boj proti podvratné činnosti nepřítelů v oblasti ideologie. Ústřední výbor strany určuje a zaměřuje celou činnost na ideologické frontě. Odtud vychází také úkoly orgánů Státní bezpečnosti, které specifickými metodami a prostředky musejí zavčas mařit pokusy nepřítelů podryvat základy BLR a jiných zemí socialistického společenství, zasévat cizí nepřátelskou marxism-leninismu ideologii, provádět protikomunistickou propagandu.

Bulharská komunistická strana, vychovaná Dimitrem Blagojevem a Jiřím Dimitrovem ve všech etapách svého slavného revolučního vývoje vedla nesmiřitelný boj proti buržoazní a maloburžoazní ideologii, za uplatnění socialistických idejí ve vědomí dělnické třídy a pracujících. Z pozic třídní nesmiřitelnosti a ideové čistoty naše strana postupně a neústupně vede boj proti buržoazní ideologii a buržoaznímu vlivu a i po vítězství socialistické revoluce.

V programu BKS, který byl přijat na X. sjezdu, je napsáno: "Nezměnitelným zůstává velký princip naší strany: žádné podceňování a snižování významu ideologického boje, žádné kompromisy v ideologické oblasti, boj proti buržoazní ideologii do úplného vítězství komunistické ideologie". Jasným výrazem nesmiřitelnosti naší strany proti jakémukoliv odchýlení od těchto principů je usnesení přijaté 12. května

na tohoto roku plénum ÚV BSK o sesazení z funkce člena politického byra a tajemníka ÚV BKS a sesazení z ÚV s. Borise VELČEVA. Soudruh VELČEV, který přezíral linii strany v oblasti kultury a umění a který si přál, aby jeho syn Ilja VELČEV byl schválen v kulturních kruzích jako talentovaný režisér a autorita, určil si pro sebe svá vlastní kritéria a hlediska, dělal hodnocení, která byla neslučitelná s pokyny a usneseními strany v této tak důležité oblasti života.

Místo toho, aby nechal projednat v ÚV své zvláštní hledisko, svá kritéria, pokoušel se vyvíjet tlak a vnucovat toto hledisko a svá hodnocení některým jiným členům aparátu ÚV a činitelům tvůrčích svazů a organizací. Soudruh VELČEV vyvinul velký nátlak na příslušné instituce, aby se dostal na obrazovku bulharské televize pětidílný seriál jeho syna "Návrat z Říma"; po uvedení tohoto filmu se pokoušel obhajovat a popularizovat tento film, který neměl nic společného s naší realitou a který byl natočen podle západního pornografického stylu. Film vyvolal všeobecný ostrý nesouhlas mezi inteligencí, v lékařských kruzích, mezi veškerým obyvatelstvem země. Po vyslovení kritiky soudruh VELČEV nepoznal a neuvědomil si své závažné chyby, což vedlo k nutnosti sesadit ho z ústředního výberu.

Prosím, abyste mi prominuli, že vás s tímto seznamuji, avšak zdá se mi, že ačkoliv se jedná o vnitřní stranickou otázku a nikoliv o záležitost zajímavící orgány Bezpečnosti, tento případ má bezprostřední souvislost s projednávanými problémy, poněvadž soudruh VELČEV se pokoušel zanést určité potíže do ideologické práce.

V BLR, jak jsem již řekl, nejsou jasně vyznačeni "disidenti". Chci zvláště podtrhnout, že je to zásluha politického byra ÚV naší strany a osobně soudruha ŽIVKOVA, kteří věnují velkou pozornost práci s tvůrčími svazy, stranickými organizacemi a jednotlivými činiteli vědy, kultury a umění.

Je to zásluha velké většiny mistrů v kultuře jak staršího, tak středního pokolení, ideově pevných, vyzkoušených v hnutí odporu, aktivních účastníků budování socialismu od 9. září 1944.

Jak se rozumí, svůj přínos daly také orgány Státní bezpečnosti, které závčas prověřují a předkládají ÚV BKS negativní projevy, které probíhají v kruzích tvůrčí a vědecké inteligence, aktivně sledují chování a činy nepřátelských a cizích elementů a aktivně mají činnost zahraničních kanálů podvrtné činnosti nepříteli.

Ze všeho výše uvedeného však nevyplývá, že vedení ministerstva a podřízené útvary Státní bezpečnosti by se měly uspokojit s dosaženým.

Vycháíme ze správné orientace ÚV BKS o tom, že mezinárodní a vnitřní postavení BLR dává nám podklady domnívat se, že v zemi neexistuje základna pro zrod a rozvoj "disidentského hnutí". Avšak zároveň si jasně uvědomujeme existenci potenciálních disidentů u nás. Jednotlivé případy disidentských projevů ze strany méně významných osob již jsou.

Tak např. jeden dramaturg provinčního divadla, bývalý člen fašistické organizace napsal, přeložil do angličtiny a chystal se odeslat do zahraničí hru s ostrým nepřátelským

obsahem. Hra byla zabavena, dramaturg byl zadržen a bude soudně stíhán.

Jiný případ: lékař - rentgenolog v lázeňském místě, nepřátelsky zaměřený, který prošel odbornou praxí v NSR, také připravil pomlouvačné materiály, týkající se "porušování lidských práv" v Bulharsku a připravoval se před cizince je odeslat na bělehradskou schůzku. Tento člověk je také zadržen a bude předán soudu.

O projevech Ralina a Dimovského a o ohlasech na jejich články v listu "Lidová mládež" jsme zatím informovali ÚV BKS, no a je i redaktory, kteří připustili uveřejnění článku, jsme vzali pod agenturně operativní kontrolu.

Tyto závadné materiály byly plně odsouzeny naší veřejností. Někteří redaktori listu "Lidová mládež" byli zproštěni z funkce a členové strany se museli zodpovídat po stranické linii. Byly dány pokyny, aby se nepřipustilo vystoupení autorů článků v komsomolských organizacích, aby byli odhaleni v kolektivech, ve kterých se projeví zájem o článek, a aby bylo poukázáno na neupřímný a tendenční postoj autorů k problémům mládeže.

S RALINEM a DIMOVSKÝM provedl pohovor člen sekretariátu ÚV BKS, první tajemník městského výboru strany v Sofii. Za pomoci těchto opatření činnost autorů článku byla neutralizována.

Při podobných případech naše orgány provádějí komplexní profylaktická opatření. V případě, že nedají výsledku, bez váhání přistupujeme k zatčení a viníky předáváme soudu, (podle trestního řádu BLR projevy takového charakteru jsou trestné).

Dalším železným řidičem principem činnosti orgánů Státní bezpečnosti BLR je těsná jednota a vzájemná spolupráce s Výborem Státní bezpečnosti při Radě ministrů SSSR, s jeho správami, odbory, v konkrétních případech. Každý příslušník Státní bezpečnosti BLR je hrdý na pokyny s. ŽIVKOVA o úplném sblížení ministerstva vnitra BLR s Výborem státní bezpečnosti a ministerstvem vnitra SSSR.

V tomto směru jsme mnohé udělali. Pracujeme podle společného perspektivního plánu po linii ideologických podvrátných center, nacionalistických a emigrantických organizací, nad konkrétními případy a objekty, provádíme společné zpravodajské hry, nepřetržitě si vyměňujeme informace. Před nedávnem do BLR přijela delegace Výboru státní bezpečnosti v čele se soudruhem BOBKOVEM P.D. Zvláště příznivě se odráží v naší práci každodenní společná práce se sovětskými přáteli z Představitelství Výboru státní bezpečnosti na ministerstvu vnitra BLR.

Rozumí se, že ještě hodně potřebujeme udělat. Zásadní stranická orientace je dána, jsou dány i příslušné pokyny, ostatní záležitosti na nás samotných a na tom, nakolik dokážeme je uplatnit do praktické činnosti našich orgánů.

Když hovoříme a zdůrazňujeme naše bratrské vztahy se sovětskými přáteli, nijak nezmenšujeme význam přátelských vztahů a nutnost ještě těsněji vzájemně spolupracovat a koordinovat mezi námi a orgány Státní bezpečnosti MLR, NDR, Republiky Kuba, MoLR, PLR a ČSSR.

Dosáhli jsme značných výsledků v naší společné činnosti, o čemž zde není nutné podrobně hovořit. Poslední schůzka (od 12. do 16. dubna t.r.) v Sofii zástupců náčelníků správ bratrských orgánů také umožní další rozvoj spolupráce v naší společné činnosti.

Zlepšuje se vzájemná spolupráce mezi správami Státní bezpečnosti (PGU, VGU, VI., III. správy) při řešení úkolů po linii boje proti ideologické diverzi nepřítele. Naše centrální útvary a místní útvary pracují podle jednotného perspektivního plánu s cílem maximálního využití sil, nad zvýšením efektivnosti a kvality práce. Jsou dosaženy některé výsledky, avšak zdaleka jsme nevyčerpali všechny možnosti, které stojí před námi.

VI. správa Státní bezpečnosti aktivně pracuje nad mařením nepřátelských akcí ideologické diverze nepřítele, přičemž se opírá o činnost jiných útvarů - VGU po linii zastupitelských úřadů, západních novinářů a jiných kanálech, které tato správa kontroluje, vojenská kontrarozvědka - po linii ochrany armády a PGU - po linii stejných úkolů v zahraničí.

V této souvislosti zaměřujeme naši práci na :

- včasné odhalování, likvidování a maření pokusů nepřítele (po všech legálních a nelegálních kanálech), vybudovat organizované nepřátelské podzemí, hlavně mezi zbytky kontrarevolucionářských živlů, nepřátelsky zaměřených nacionalistických kruhů, reakčních kněží a také "legální" opozice mezi inteligencí a jinými vrstvami obyvatelstva;
- na podniknutí nutných opatření pro lokalizaci a zlikvidování různých projevů "disidentství" a rozložení jednotlivých skupinek, založených na nezdravém podkladě, v řadách inteligence a jiných kruzích.

S Ministerstvem zahraničních věcí a jinými úřady, které mají vztah k těmto problematikám, pracujeme ve shodě a v plném vzájemném pochopení a vzájemné spolupráci.

Je známo, a také naše zkušenost do současnosti to potvrzuje, že ať se mění operativní situace, agentura zůstává najmocnějším a nejvyzkoušenějším prostředkem. Proto naše hlavní úsilí při organizaci boje proti ideologické diverzi je zaměřeno na systematickou, plánovitou práci po linii verbovek, řízení a výchovy nám potřebné agenturní síť a nad jejím efektivním využitím.

V posledních letech agentura z hlediska počtu se zvýšila, v kladném smyslu se mění její kvalitativní složení. Roste počet agentů s vyšší profesionální kvalifikací, kteří mají velké subjektivní i objektivní možnosti. Pokračujeme v plánovité práci po všech liniích a směrech s perspektivou verbovek a budování nové agentury na místech, o která nepřítel projevuje zájem, dále agentury, která je schopna řešit úkoly v zahraničí i v zemi.

Podnikají se opatření pro využití zahraniční agentury a agentů s možnostmi procestování.

Po linii umělecké a tvůrčí inteligence naše úsilí je zaměřeno na objevování a zjišťování negativních postupů, které se projevují v tvůrčích svazech, mezi novináři a mezi lidmi, kteří se zabývají činností impresáriů a zdravotnických pracovníků.

Provádíme práci ve směru budování spolehlivých agenturních přepážek, které by nám zavčas signalizovaly o objevení ideově nepevných děl zástupců tvůrčí fronty ve sdělovacích prostředcích nebo v plánech vydavatelství.

V poslední době se věnuje pozornost verbovkám a práci s agenty, kteří mají možnost kladně ovlivňovat některé negativní procesy a jevy mezi spisovateli, herci a malíři. Podnikáme kroky pro zlepšení naší agenturní práce na odvrácení nepřátelské činnosti po linii vědecké a kulturní výměny, kterou se nepřítel snaží po poradě v Helsinkách stále aktivněji využívat.

Zvláštní pozornost věnujeme studentské mládeži. Vycházejí z bohatých zkušeností sovětských čepistů, zaměřujeme se na vybudování solidní agenturní sítě na fakultách, vysokých školách za účelem včasného získání zajímavých informací, k provedení protipatření proti pokusům nepřítele provádět činnost mezi studenty. Naše pozornost je především zaměřena na ústavy, ve kterých se studují humanitní vědy: historie, sociologie, filozofie, novinářství, filologie, politická ekonomie a jiné. S cílem doplnit agenturní síť spolehlivými a perspektivními tajnými spolupracovníky, zaměřujeme naše úsilí na verbovku a využití studentů s dobrými schopnostmi, kteří po skončení vysokoškolského studia budou pracovat jako profesori nebo zastávat klíčová místa v našem společensko-politickém životě.

Konkrétně a cílevědomě využíváme agenty - učitele pro získávání vědecko-technických a operativních informací během účasti na mezinárodních kongresech, sympoziích a také při stážích v kapitalistických a rozvojových zemích. Využíváme jejich možnosti i ovlivňování v kladném směru nad studenty, kteří nejsou v politickém směru dost pevní.

Po linii zahraničních studentů naše práce je zaměřena na vybudování takové agenturní sítě, přes kterou úspěšně zjišťujeme a likvidujeme podvratnou činnost kapitalistických

rozvědek mezi nimi, získáváme informace o diplomatických zastupitelských úřadech kapitalistických a rozvojových zemí. Tento aparát využíváme také pro politické ovlivňování, zabraňování demonstracím nebo jiným masovým projevům ze strany studentů některých rozvojových zemí v době důležitých vnitřních a mezinárodních událostí. S jednotlivými perspektivními agenty z jejich řad naše spolupráce pokračuje i po jejich návratu do vlasti.

V boji proti podvratné činnosti na nacionalistických základech se zaměřujeme na verbovku agentů, kteří mohou úspěšně pronikat do zahraničních center, dále do kruhů protureckých a promakedonských nacionalistů a v tomto směru jsme již dosáhli kladných výsledků.

V důsledku aktivizace naší činnosti jsme získali operativně cenné informace o záměrech a činech turecké rozvědky ve vztahu k bulharským Turkům.

Po linii náboženství naše úsilí je zaměřeno na rozšíření agenturních možností ve směru k zahraničním náboženským centrálám, a též v zemi ve směru dalšího snižování náboženské činnosti.

Naše agentura po linii nepřátelské emigrace a kontrarevolučních zbytků většinou má mnoholetou zkušenost, pracuje s chutí a poctivě plní kladené na ni úkoly.

Avšak přes kladné výsledky, stále ještě se nám nepodařilo vyřešit otázku agentury - máme na zřeteli vybudování potřebné agentury pro práci proti podvratným centrům v zahraničí, ve směru kanálu mezinárodní výměny, vlivové agentury.

Pokud jde o vzájemnou spolupráci mezi bratrskými bezpečnostními orgány, domníváme se, že ještě plně nejsou využívány možnosti naší agentury.

Pokud jde o velvyslanectví západních zemí zavedli jsme takový režim, který omezuje možnosti diplomatů navazovat široké styky s našimi občany. Při konzulárním odberu ministerstva zahraničních věcí byla vybudována služba, přes kterou bulharští občané se spojují s velvyslanectvími západních zemí v otázkách víz a jiných soukromých otázkách. A k těm osobám, které narušují zavedený pořádek, podnikáme příslušné kroky. Toto se znatelně odrazilo na zmenšení počtu návštěvníků velvyslanectví západních zemí.

V rámci reciprocity nepouštíme návštěvníky na čínské a albánské velvyslanectví.

Věnujeme náležitou pozornost také práci po linii jiných tradičních kanálů, které jsou využívány nepřítelem pro ideologickou diverzi (turistika, obchod, poštovní spojení a jiné).

Maříme také pokusy nepřítele rozšiřovat falsifikace o údajném oživevání disidentů v naší zemi a o tom, že ze strany Státní bezpečnosti byly k nim podniknuty potřebné kroky, jako např. článek uveřejněný v listu "Die Presse" v únoru tohoto roku.

Na pokyn ÚV BKS v tentýž den Svaz bulharských spisovatelů a Bulharská tisková kancelář uspořádali tiskovou konferenci za účasti spisovatelů uvedených v článku "Die Presse" - Valerije PETROVA, Kamena KALČEVA, Christo GANĚVA.

Gočo GOČEVÉHO, kteří ostře odsoudili autory tohoto výmyslu. Diplomatickou cestou jsme požádali, aby v listu "Le Monde" a v jiných novinách bylo uveřejněno vyvrácení tohoto výmyslu ze strany spisovatelů. Byli nuceni toto uveřejnit.

Musíme poznamenat, že nepřítel ne náhodně využívá jména výše uvedených bulharských spisovatelů, poněvadž před několika lety tito lidé dostali stranické tresty za to, že neodsoudili protisovětskou činnost SOLŽENICYNŮ. Zároveň jim byla dána možnost provádět literární činnost a své chování napravit.

O zvýšeném zájmu nepřítelů naváděje dále případ, kdy na Valerie PETROVA, který je židovského původu, se obrátili telefonicky z NSR, aby poskytl interview. PETROV to odmítl a prohlásil, že nevidí důvodů pro takové rozhovory. Nato bylo zjištěno, že stejný návrh mu učinil aktivní spolupracovník "Svobodné Evropy", emigrant Dimitr INKEV.

Provádíme komplexní agenturně-operativní opatření k tvůrčí inteligenci, na kterou máme poznatky, že nestojí na správných ideově-tvůrčích a estetických pozicích a že má sklon podléhat škodlivým vlivům. Získané poznatky doplňují obraz o některých projevech a procesech, které v těchto kruzích probíhají. O tom jsme závčas předávali informace stranickým orgánům a z naší strany za pomoci našich prostředků podnikáme potřebná opatření k protipůsobení a ozdravení situace. V dané chvíli u nás není autoritativní postavy, která by mohla stát v čele "disidentského hnutí" v naší zemi.

Naši orgánové zakládají operativní rozpracovávání a soustřeďují své operativní síly a prostředky na objekty, které mají nejostřejší nepřátelské projevy, které z důvodu

zastávaných veřejných funkcí mají možnost rozkladně působit na velký počet osob. Hlavní pozornost z naší strany je věnována projevům náznaků "disidentství", osamostatňování "mikrostruktur", na přípravu a rozšiřování protisocialistických materiálů.

Při plánování a provádění operativních opatření snažíme se jednat pozorně, taktně, abychom nevyvolávali potíže pro stranu a její práci mezi tvůrčí inteligencí.

Operativní svazky na studenty a jiné osoby z řad mládeže zakládáme jako výjimku (ostatní případy vyjasňujeme jako signály). Hlavním úkolem je odvracení a maření v počátečním stadiu nepřátelských úmyslů, nedovolení rozšiřování počtu osob.

Úspěšně realizované případy po turecké linii, po linii špionáže, vytváření ilegálních skupin a organizací, za ostré nacionalistické projevy, nám dali možnost vyjasnit mnohé otázky týkající se úmyslů a plánů rozvědných a propagandistických orgánů nepřítele, o využívání² jejich strany síly, prostředků, forem a metod práce. Zavčas byly zmařeny pokusy provádět ilegální činnost ve velkém rozsahu.

Za poslední roky jsme provedli řadu opatření po linii nepřátelské emigrace. Byly získány cenné informace, převážně agenturní cestou, o emigrantských organizacích, táborech, o americkém středisku v Mnichově, o rozpracovávaných objektech.

Byl upřesněn také druh nepřátelské emigrace a prováděna řada opatření ve směru k nim. Byl vypracován perspektivní plán práce k "Bulharskému národnímu výboru", "Bulharské

národní frontě" a k "bulharskému osvobozeneckému hnutí". Naše úsilí je zaměřeno hlavně na včasné odhalování a maření výmyslů a přípravy k teroristickým a provokačním akcím, ke zjištění kontaktu se zbytky kontrarevolučních elementů v zemi.

Naše orgány věnují neustále pozornost bývalým exponentům opozice, osobám, které udržují spojení se zahraničím, plánují různé činy, rozšiřují pomluvy a nepřátelské zprávy.

Každý jednotlivý případ zatčení a předání soudu projednáváme všestranně a detailně, k čemu opatřením přistupujeme pouze u přesvědčených nepřátel, kteří spáchají trestné činy proti lidové moci. A v ostatních případech provádíme preventivně-profylaktická opatření a opatření za účasti široké veřejnosti.

Soudruzii!

Uvedli jsme nejpodstatnější momenty ze zkušeností orgánů Státní bezpečnosti BLR při boji za odvrácení a maření ideologické podvratné činnosti nepřítelů proti naší zemi.

Jak jsem již poznamenal, nespokojujeme se s dostiženým a podnikáme všechna možná protioopatření proti této činnosti. Počítáme s tím, že nepřítel bude vynakládat všechno úsilí pro provádění ještě efektivnějších, koordinovaných ideologických a jiných podvratných akcí a operací proti BLR a ostatním socialistickým zemím.

Není pochyb, že ve své snaze deformovat, diskreditovat reálný socialismus, bude se imperialismus také v budoucnu pokoušet rozšiřovat svoji podvratnou činnost a třídit

ni boj na ideologické frontě v mezinárodním měřítku, přičemž bude používat novější složitější a ostřejší formy.

Odtud také vyplývá závěr, že napětí a dynamika v operativní situaci na ideologické frontě se nebude oslabovat, naopak bude narůstat a bude ještě komplikovanější.

Takový rozvoj operativní situace na ideologické frontě vyžaduje další rozšíření a prohloubení koordinace bratrských orgánů pro úspěšný boj proti nepříteli. Naše společná práce do současné doby svědčí o tom, že jak uvnitř vlastních zemí, tak i v zahraničí orgány Státní bezpečnosti bratrských socialistických zemí mají ještě nevyužitě možnosti a rezervy v tomto směru. zcela se připojujeme k návrhům, učiněným maďarskými soudruhy, že v budoucnu koordinaci mezi našimi orgány je potřeba rozvíjet a zdokonalovat v těchto směrech:

- Včasné odhalovat a mařit podvrtné plány a úmysly rozhlasu "Svoboda" a "Svobodná Evropa"; aktivně rozpracovávat vedoucí činitele sionistických organizací "Americký židovský výbor", "Celosvětový židovský kongres", "sjednocená společnost Izraele", "Svaz vězňů Sionu"; rozpracovávat nepřátelské emigrantské a nacionalistické organizace: NTS, BNK, BNF, BOD a jiné; dále rozpracovávat zahraniční náboženská centra: Vatikán, "Křesťanská mise evangelizace socialistických zemí" (USA), "Slovanská náboženská mise", Institut náboženské výchovy (Rakousko) a jiné.

- Další společné rozpracovávání "Ligy pro lidská práva", Institutu pro Východní Evropu, "Mezinárodní asociaci", "Společnost pro poskytnutí pomoci potřebným",

"Federálnímu kruhu mládeže" a jiným, které provádějí akce ideologické diverze po linii vědecké, kulturní a studentské výměny.

- Provádět společná opatření po: Mezinárodní asociaci filozofických společností, Celosvětové zdravotnické organizace, mezinárodnímu PEN-klubu, Mezinárodnímu svazu mladých socialistů (MSMS), Hnutí evropských mládežnických výborů a jiných, které provádějí ideologickou diverzi a zaměřují se na rozkol v Mezinárodním svazu studentských a Celosvětové federaci demokratické mládeže.

- Zesílené provádění společných opatření zaměřených na maření ideologické diverze nepřítelů, prováděné po linii diplomatů, turistiky, obchodu, poštovním spojení apod.

- Provádění dohodnuté činnosti po některých mezinárodních opatřeních jako : Kongres filosofů v roce 1978 v Düsseldorfu, mezinárodní kongres psychiatrů v roce 1977 v Honolulu, XI. světový festival mládeže v roce 1978 v Havaně, Univerziáda 77 v Sofii, Konference křesťanských mírových sil v roce 1977 v Moskvě, 29. sionistický kongres v roce 1977 v Jeruzalému, světový kongres psychologů sportu v roce 1977 v Praze a pod.

- Provádění dohodnutých opatření v rámci kulturní výměny mezi našimi zeměmi, výměna filmů, divadelních inscenací a her, knih k překladům a podobně, které souvisí s otázkami boje proti některým záporným jevům v kulturním životě našich zemí.

- Zintenzívnění výměny operativních opatření o snahách a plánech zpravodajských služeb, ideologických center nepřítelů, různých protisocialistických organizací, jejichž čin-

nost je zaměřena proti našim zemím, dále na jejich emisary a aktivní činitele, informace o nových formách, metodách, taktice a praktické činnosti nepřítele v oblasti ideologické diverze, dále o zkušenostech v práci při boji proti nim.

- Podniknout kroky pro zajištění a zintenzivnění ofenzivního charakteru a systematickosti naší společné práce v zahraničí, odstraňovat případy opožďování za událostmi, probíhajícími v západních zemích, při odhalování protihumánní, reakční podstaty buržoazní společnosti, při provádění společných akcí proti podvrzatným centrům nepřítele, jejich vedoucím činitelům a emisarům.

- Využívat slabé stránky západní propagandy, mimo jiné i podstaty domnělých "disidentů" nebo smyšlených "disidentských projevů", za účelem odhalování před světovou veřejností opravdových porušování práv člověka "obháječů" v socialistických zemích.

- Provádět systematická koordinovaná opatření ve směru organizovaného a ofenzivního společného odporu, dále při odhalování pokusů nepřítele snižovat nebo diskreditovat avantgardní a rozhodující úlohu SSSR a KSSS ve směru mezinárodního revolučního procesu a uchování míru.

- Společné úsilí všech bratrských orgánů Státní bezpečnosti je nutné zaměřit na likvidování a maření plánovaných akcí ideologické diverze zpravodajskými službami a centry, aby neměli možnost zkalit všelidové oslavy 60. výročí Velkého října.

Na závěr, drazí bojovní přátelé, chceme vás ujistit o našem hlubokém přesvědčení, že bude-li existovat taková so-

lidarita, naše bratrské společenství, věc socialismu a
komunismu zvítězí!

Děkuji za pozornost.

Archiv bezpečnostních složek